

Levél Szent Jeromoshoz

Kedves Jeromos!

Amikor ezeket a sorokat írom Neked, előttem van a tihanyi apátsági templom szószékén megcsodálható szobrod kis másolata: Szikár aszkéta-testedet alig fedi az aranyszínű drapéria, kezdedben koponyát tartasz, s ezzel az elmúlásra emlékeztetsz bennünket. Könyököd nyitott könyv lapjain nyugszik, bal kezdeddel mintha figyelmeztetni akarnád a nézőt, akire rátekintesz széles karimájú bíborosi kalapod alól. S a remete ruhátlansága és a római méltóság jele az a kettősség, amely mindig megmosolyogtat egy kicsit. Mintha a kettő ellentétben állna egymással: lemondás és méltóság. De persze tudjuk, hogy ezt a kalapot csak a barokk művészet tette a fejedre, ott van azonban már a reneszánsz metszetein is, valahol az írószobád egyik bútorán. Mert éltél ugyan a pusztában, szolgáltál a pápai udvarban, de igazán az írószobádban érezted otthon magadat.

Ki is voltál, kedves Jeromos, és ki vagy ma nekünk? Sokat tudunk Rólad, hiszen egyike vagy a nagy nyugati egyházatyáknak, s műved messze túlszárnyalja minden tudós egyházi ember alkotásait. Van-e olvasottabb könyv, mint a Biblia, amelyet hosszú századokon át a te fordításodban olvastak és imádkoztak a keresztények? Vulgátának nevezték ezt a fordítást, mert legfőbb jellemzője az elterjedtsége volt, s ez kiegyenlíti a kisebb hibákat. Hiszen Te is hibáztál, hiszen ember voltál, bár az egyház szentjei között tisztelünk.

Mégis keveset tudunk Rólad, hiszen a lexikonok úgy mondják csak, hogy 347 körül születél, 419-ben vagy 420-ban haltál meg. Hogy hol születél, nem tudjuk. Valahol Pannonia határai közelében állt az a városka, amelyet egyesek a történelmi Magyarország határain belül lévőnek gondoltak. Tudod, hogy a nagy földrajz-tudósunk, Bél Mátyás is így vélte? S ha így lenne, akkor Márton mellett Te volnál a másik nagy európai szent, akit földinknek tisztelhetnénk.

Azt mondtam: európai szent. Tudom, tévedtem. A szentek nem csupán egy földrész szentjei, hanem az egész világé, sőt a mennyeké is. Te mégis európai szent voltál. Születési helyedről Rómába mentél művelődni, de tanulmányutat tettél Galliába, eközben jártál Trierben is, ott ismerkedtél meg a monasztikus életesménnyel, amelyet nem hagytál el – vagy az nem hagyott el Téged? – egész életeden keresztül, hiszen nemes hölgyeket is elvezettél az aszkézis örömére. Jártál Aquileiában, éltél Chalkisz sivatagában, beutaztad Egyiptom tájait, közben Rómában voltál ismét egy zsinaton, akkor lettél a pápa titkára és tanácsadója. De végül Betlehemben telepedtél le, s ott is ért a halál. Életutaid állomásai közt van olyan is, amely Európán kívül fekszik, mégis európai szent, európai ember voltál, hiszen görög és héber tanulmányaid azt a célt szolgálták, hogy Európa közös nyelvére, a latinra ültess át a szent szövegeket az eredeti nyelvük alapján, illetve javítsd ki az eddigi fordítások hibáit.

Utazásaid és tanulmányaid során sok nagy tudóssal ismerkedtél meg személyesen, sok műüket tanulmányoztad a könyvtárakban. Forgattad az Órigenész

és Euszébiosz által összegyűjtött caesareai könyvtár tekerceit, már ószes hajjal – szavaidat idézem egy leveledből – mentél el Alexandriába, hogy Didymust hallgasd. Sokat tanultál: az ismeretszerzés gyötrelme és keserősége Téged is majdnem kétségbeesésbe kergetett, s milyen belső megelégedéssel írtad le mégis ezeket a szavakat: „az írások sok keserű magvából édes gyümölcsöt szedek”.

Egész munkásságodból, minden írásodból sugárzik a könyv szeretete. Talán éppen ezért lettél nem csupán a biblikusok és a fordítók védőszentje, hanem a könyvtárosoké is. Biblia és Bibliotheca! Tudatosan írtam nagy kezdőbetűvel a Könyvtár szót, hiszen sokszor annyit jelent, mint Biblia. A legrégebb magyarországi könyvjegyzék Szent László pannonhalmi oklevelében szintén ebben az értelemben használja. Szeretted a könyvet, szeretted a könyvtárat. Ezért tisztelünk védőszentünként.

S ha égi pártfogónk vagy, akkor életednek példaként kell előttünk állnia. Azt mondják, akik sokat foglalkoztak munkássággal és személyeddal is, hogy lebilincselő egyéniség voltál, de nehéz ember is. Mi is azok vagyunk, mai utódaid, magyar könyvtárosok. Harcolunk, veszekszünk, ha legféltettebb kincseinkről, a könyvekről van szó. Talán ezekben a harcainkban is mellettünk állsz. De nemcsak ebben szeretnénk követni, hanem abban is, amit XV. Benedek pápa 1920-ban írt enciklikájában így fogalmazott meg: Jeromos késő öregségéig kitartott a munkában, nem kímélve fáradságot, éjszakázást, nem kímélve a költségeket. A költségekkel – sajnos – kíméletesen kell bánnunk, hiszen költségvetéseink nem engedik meg a pazarlást. De nem akarunk takarékoskodni a magunk erejével: dolgozni szeretnénk, támogass bennünket ebben a szándékunkban.

De védelmezd a ránk bízott értékeket, a könyveket is. Védelmezd tüztől és víztől, védelmezd a molyoktól, a penésztől és a savtól. De óvd meg könyvtárainkat a szenvedélyes könyvgyűjtőktől is, meg azoktól, akik nem tudják vagy nem akarják megbecsülni a könyvet, akik tisztátalan kézzel és tisztátalan lélekkel nyúlnak a kötetekhez.

Kedves Jeromos Atyánk, védőszentünk. Hosszúra nyúlt a levelem, pedig még annyit kellen írnom Rólad és rólunk. Ismét az arcodba nézek, fürkészem gondolataidat. Biztosan nem vagy megelégedve velem és írásommal. S ha válaszolni tudnál, mit üzenél nekem és könyvtáros kollégáimnak? Engedd meg, hogy kitaláljam gondolataidat, és 130. leveled egy mondatában fedezzem fel a választ: „Ama Scripturas sanctas et amabit te sapientia!” Gyatra magyarsággal: Szeresd a szent írásokat, s szeretni fog a bölcsesség! Hadd változtassam meg ezt a mondatodat azoknak a kollégáknak a kedvéért, akik talán nem tartják szent írásnak a Bibliát: Szeresd a könyvet, s szeretni fog a bölcsesség.

Hadd fejezzem egy kéréssel: szeress Te is bennünket, szeresd a könyvtárainkat, szeresd mindazokat, akiknek szent a könyv. Ezzel a kéréssel búcsúzik Tőled

Maximilianus, Bibliothecarius

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség hírei

A szövetség november 12-ci ülésén a Könyvtári Levelező/lap menedzsere beszámolt az előfizetések alakulásáról és a támogatók újabb megkereséséről.

Az IKSZ elnöke tájékoztatta a képviselőket a Szabadkán megrendezett nemzetközi tanácskozáson elhangzottakról. A Szerbiai Könyvtárak Egyesületének elnöke együttműködést javasolt az IKSZ-nek, továbbá egy közös információs kiadvány megjelentetését. A szövetség képviselői az információcsera lehetőség helyeként a Könyvtári Levelező/lapot javasolták azzal, hogy a hasonló jellegű szerb lap számára (ha van ilyen), szívesen küldenek híreket a magyarországi könyvtári eseményekről.

A testület döntött az NKA-tól kapott 500 ezer Ft felhasználásáról. A pénzt regionális szakmai tapasztalatcsere megszervezésére használjuk fel, melynek egyik lehetséges helyszíne Gyula, a másik pedig Fejér vagy Veszprém megye valamelyik könyvtára.

A képviselő-testület tájékoztatást kapott a PubliCA programról. A PubliCA európai keretprogram, célja a könyvtárak presztízsének emelése. Jelenleg nyolc európai városban zajlik a program egy-egy része, de ezt a közeljövőben kiterjesztik tíz volt szocialista országra. 1999. január 21–22-én közös lengyel–magyar workshop lesz, melyen a programot ismertetik.

Ezután rövid információk hangzottak el a minőségbiztosítási tréningről, a nyilvános könyvtárak jegyzékéről, a Könyvtári Intézetéről, az MKE és az IKSZ közös leveléről az NKA ügyében (minden frakcióvezetőnek, a miniszterelnöknek és az érintett országgyűlési bizottságoknak), a Zala megyei tagozat szerveződéséről és a megyei könyvtárak üléséről.

Az IKSZ pályázata 700 ezer Ft-ot nyert a Külügyminisztérium kiírásán öt egynapos konferencia szervezésére (öt különböző helyszínen) az Európai Unióval kapcsolatos információs szolgáltatásokról.

Az NKA Könyvtári Kollégiumában lejár két tag megbízatása, ezért a szakmai szervezetek együttesen delegálhatnak egy tagot (a megegyezés időközben megszületett, a delegált a szövetség által is támogatott Lévay Botondné lett), egy tagra pedig minden szervezet önállóan tehet javaslatot. Az IKSZ jelöltje Majtényiné Túri Katalin, a hódmezővásárhelyi Németh László Városi Könyvtár igazgatóhelyettese. A javaslatok alapján a miniszter dönt.

November 26-án a Fővárosi Művelődési Házban tartotta ülését az IKSZ Munkahelyi Tagozata. Az ülés központi témája a gépesítés volt.

December 7-én Zalaegerszegen megalakult az Informatikai és Könyvtári Szövetség Zala Megyei Tagozata. A tagozat képviselőjévé a megjelentek Müller Róbertné, a keszthelyi Fejér György Városi Könyvtár igazgatóját választották.